

A close-up photograph of leaves in silhouette against a bright, low sun, creating a warm, golden glow and lens flare. The leaves are dark and detailed, with some showing signs of being eaten.

Vad är jordbrukets utmaningar -
fokus klimat med internationell utblick.
Jordbruksverkets klimatkonferens 7-8 feb 2024

Markus Hoffmann, LRF

Exempel på utmaningar

1. Att finansiera lantbrukets klimatarbete
2. Att ha ett gemensamt klimatspråk mellan lantbruksbranschen och staten
3. Att göra sig förstådd

Kunskap saknas, mer forskning behövs,

LANDBRUKETS KLIMAPLAN

2021–2030

Norsk klimathandlingsplan

1. Bygger på ett **avtal** från 2019 mellan regeringen och lantbruksnäringen.
2. Syftet är att **påskynda** klimatarbetet.
3. Handlingsplanen **uppdateras årligen**.

Borde vi följa detta exempel i Sverige?

Kort utblick till Norge (bild 2 av 2)

	Åtgärd	Miljoner ton CO2e
1.	Klimatberäkning på gårdar	
2	Grovfoderkvalitet, friskare djur, avel och fodertillsatser	2,1 – 2,6
3	Biodrivmedel och elektrifiering	2,1 – 2,6
4	Fossilfri uppvärmning	0,19 – 0,23
5	Bättre spridning och lagring av stallgödsel	0,47 – 0,63
6	Stallgödsel till samrötningsanläggningar	0,28 ton
7	Kolinlagring med mellangrödor, biokol och bete	1,4 – 1,6
	Summa	4 – 6 miljoner ton

Kort utblick till Danmark (bild 1 av 4)

Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug

af 4. oktober 2021 mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne.

Kort utblick till Danmark (bild 2 av 4)

1. Fodereffektivitet
2. Oftare utgödsling ur stall
3. Åtgärder i nuvarande CAP
4. Återvätning
5. Skogsplantering
6. Extensivering av org. jord
7. Kväveutlakningspaketet
8. Tillfälligt minskad avverkning

	Mio. t. CO ₂ e	
Nye indsatser	2025	2030
Reduktionskrav for husdyrenes fordøjelse	0,17	0,16
Hyppigere udslusning af gylle	0,15	0,17
Reform af EU's landbrugspolitik	0,38	0,38
Udtagning af 22.000 ha lavbundsjord	0,04	0,33
Privat skovrejsning	0,00	0,05
Ekstensivering	0,10	0,10
Kvælstofindsats	0,31	0,64
Midlertidig reduceret hugst i skove	-	0,07
I alt (reduktioner)	1,2	1,9
Allerede besluttede		
Udtagning af lavbundsjord (FL20-FL21)	-	0,3
Øvrige tiltag	-	0,2
I alt allerede besluttede		2,4

25 Januari 2024 kl. 04:00

Debatt

LRF: Titta på grannen – återställ våtmarker på rätt sätt

Det finns en del att lära av Danmark i våtmarksarbetet, skriver LRF:s vattenexpert Martin Hoffmann som ger en rad förslag hämtade från grannen i väst.

Ett viktigt motiv för lantbrukare är att få en blå vattenspegel och ökad biologisk mångfald på sin gård, skriver Lantbrukarnas riksförbunds Markus Hoffmann.
Foto: Maja Suslin/TT, Robin Häldert/TT

Markus Hoffmann Vattenexpert Lantbrukarnas riksförbund

Detta är en opinionsartikel som speglar skribentens åsikter.

Strax före jul presenterade den danska regeringen ett nytt förslag som gav svallvågor. På ett enda år, 2023, har danska lantbrukare tillsammans med kommuner ansökt om ekonomiskt stöd för att återvåta cirka 11 000 hektar jordbruksmark. Det är lika mycket som föreslås för återvåtning i Sverige till 2045.

Miljömålsberedningen utreder på regeringens uppdrag hur Sverige ska klara sina klimatåtaganden där LULUCF (Land Use, Land-Use Change and Forestry) och återvåtning undersöks. Samtidigt har Naturvårdsverket lämnat ett regeringsuppdrag med förslag om återvåtning av jordbruksmark. Det är viktigt för Sveriges klimatarbete att båda dessa landar bra.

Sverige har mycket att lära av Danmark

Det finns en del att lära av Danmark, som kommit längre än Sverige. De har som mål att återvåta och extensifiera 100 000 hektar organogen jordbruksmark till 2030. Det ska ge cirka en miljon ton koldioxidkvivalenter (CO₂e). Inte så konstigt att ha stor areal

”Bara under 2023 har danska lantbrukare tillsammans med kommunerna ansökt om att få återvåta cirka 11 000 hektar jordbruksmark. Danska regeringen jublar.

I Sverige planeras för att återvåta 10 000 hektar till 2045.

NYTT OM NAMN VISA ALLA

Lena K Samuelsen lämnar Aftonbladet

Om Göran Persson
Persson föreslås fortsätta som Swedbank-ordförande

EU-parlamentariker var rysk agent – I 20 år

MEST LÄSTA

1. Skoiministern vill tillbaka till 1950-talet
2. Så dyrt med ny svensk kärnkraft att det lär kräva planekonomi
3. Hur ska man flytta norrut för jobben när det inte finns någonstans att bo?

Kort utblick till Danmark (bild 3 av 4)

2030

Pyrolys av rötrest, biokol

Bättre flytgödselhantering

Fodertillskott, nöt

Mer ekologisk odling

Mer återvätning

Udviklingstiltag

Brun bioraffinering	-	2,0
Gyllehåndtering ¹⁾	-	1,0
Fodertilsætning	-	1,0
Fordobling af økologi	-	0,5
Udvidet lavbundspotentiale	-	0,5
I alt (udviklingstiltag)	-	5,0
I alt (reduktioner + udviklingstiltag)	-	7,4

Kort utblick till Danmark (bild 4 av 4)

Dessutom pågår det i Danmark utredning om införande av en CO2-skatt för allt näringsliv, inklusive lantbruk. Det har som väntat blivit svåra diskussioner och beslut har skjutits upp. Nu har en trepartsgrupp satts samman som ska komma med förslag till juni 2024. De tre parterna är:

1. Regeringen
2. Näringslivet, fackföreningar och miljörörelsen
3. Vetenskapssamhället

Vad kan vi lära oss av Norge och Danmarks klimathandlingsplaner?

4-6 miljoner ton CO₂e i Norge och drygt
7 miljoner ton CO₂e i Danmark (utan
fossilfrihet)

Vad borde motsvarande siffra vara i Sverige?

.

LRF sammanställer för närvarande klimatsiffror som i Norge och Danmark i syfte att skapa motsvarande bild av svensk åtgärdspotential.

Vi tar gärna emot hjälp.

Vi behöver en ton-matematik som gemensamt språk, likt övergödningsfrågan.

**Utmaning i att förstå varandra i klimatfrågan
internt i lantbruket men även att göra
oss förstådda mot konsumenterna**

Tillsammans får vi
landet att växa!

Tillsammans blir vi starkare – bli medlem!
Gå in på www.lrf.se eller ring
Medlemsservice på 010-184 40 00.